

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets indhold

Efter § 4 i lov nr. 382 af 14. juni 1995 om ændring af udlændingeloven fremsætter indenrigsministeren i folketingsåret 1998 - 1999 lovforslag til revision af visse bestemmelser i udlændingeloven. Bestemmelserne vedrører frihedsberøvelse af asylansøgere i den særligt fremskyndede åbenbart grundløs-procedure, optagelse, registrering og udveksling af fingeraftryk af asylansøgere m.v., udlægning af Udlændingestyrelsens kompetence til statsamterne til i visse sager at træffe afgørelser om opholdstilladelse, Dansk Flygtningehjælps rådgivning af asylansøgere i Dublin-proceduren og i ud- eller afvisningsposition, overførsel af afhøringsopgaven i asylsager fra Rigspolitiet til Udlændingestyrelsen samt forskellige ændringer i Flygtningenævnets sammensætning og procedurer.

Flygtningenævnet, Dansk Flygtningehjælp, Udlændingestyrelsen, Rigspolitiet og statsamterne er blevet anmodet om at evaluere de omhandlede ordninger. De pågældende myndigheder m.v. har ikke bemærkninger til lovgrundlaget i udlændingeloven for de omhandlede ordninger.

Derfor foreslås revisionsbestemmelsen i § 4 i lov nr. 382 af 14. juni 1995 ophævet og ordningerne videreført uændret, jf. afsnit 2 og lovforslagets § 4.

Derudover foreslås udlændingelovens § 40 b ændret således, at bestemmelsen suppleres med bestemmelser om registrering, udveksling, sammenholdelse og sletning af personfotografier, svarende til bestemmelserne i udlændingelovens § 40 a om optagelse af fingeraftryk, jf. afsnit 3.

Endvidere foreslås jugoslaverloven ændret, således at der skabes mulighed for, at ansvaret for undervisning m.v. af personer med opholdstilladelse efter reglerne i jugoslaverloven kan overføres fra Dansk Flygtningehjælp til andre aktører på udlændingområdet - f.eks. Dansk Røde Kors og Beredskabsstyrelsen, der i dag varetager indkvarteringsopgaven på centerområdet, og som har ansvaret for undervisning m.v. af de øvrige asylansøgere, jf. afsnit 4.

Herudover indeholder forslaget en række fortrinsvis tekniske justeringer og redaktionelle ændringer af andre bestemmelser i udlændingeloven, jf. afsnit 5.

2. Ophævelse af revisionsbestemmelsen i lov nr. 382 af 14. juni 1995

2.1. Frihedsberøvelse af asylansøgere i den særligt fremskyndede åbenbart grundløs-procedure

Ved lovændringen i 1995 indførtes bestemmelsen i udlændingelovens § 36, stk. 1, 3. pkt., hvorefter en udlænding, hvis ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 forventes eller er udtaget til behandling efter åbenbart grundløs-proceduren i udlændingelovens § 53 a, stk. 3, efter en konkret, individuel vurdering kan frihedsberøves, såfremt det er påkrævet for at fastholde udlændingens tilstedeværelse under asylsagsbehandlingen, medmindre de i § 34 nævnte foranstaltninger er tilstrækkelige hertil. Samtidig indførtes bestemmelsen i udlændingelovens § 37, stk. 3, 3. og 4. pkt., der - ud over parallelt med retsplejelovens regler om varetægtsfængsling at fastsætte, at en frihedsberøvelse, der er iværksat i medfør af udlændingelovens § 36, højst kan forlænges af retten med 4 uger ad gangen - indebærer, at en frihedsberøvelse iværksat i medfør af udlændingelovens § 36, stk. 1, 3. pkt., kan opretholdes på dette grundlag i højst 7 dage fra politiets iværksættelse af frihedsberøvelsen.

Formålet med ordningen var bl.a. at sikre asylansøgernes tilstedeværelse under sagens behandling og derved at fastholde den korte sagsbehandlingstid, at hindre kriminalitet og uro på asylcentrene og at skabe en sådan signaleffekt, at færre asylansøgere med helt udsigtsløse sager forsøger at få ophold i Danmark.

Siden lovændringen i 1995 er denne særlige adgang til frihedsberøvelse efter en konkret og individuel vurdering blevet anvendt over for asylansøgere, der kommer fra lande, hvor der er en stærk forhåndsformodning for, at de ikke opfylder betingelserne for at opnå asyl, og hvis asylansøgninger er blevet behandlet i en særlig fremskyndet åbenbart grundløs-procedure.